

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza
Studia I Stopnia

Przedmiot: Diagnostyka pedagogiczna	Kod przedmiotu:	
Przedmiot w języku angielskim: Pedagogic diagnostics testing		
Grupy szczegółowych efektów kształcenia:		
Typ przedmiotu/modułu:	<u>obowiązkowy</u>	obieralny
Rok: II	Semestr: czwarty	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Wykład	30	
Ćwiczenia	30	
Liczba punktów ECTS:	4	

Cel przedmiotu	
C1	Dostarczenie wiedzy na temat etapów i uwarunkowań procesu diagnozowania.
C2	Wyposażenie w wiedzę dotyczącą podstawowych metod diagnostycznych i zakresu ich stosowania.
C3	Uwrażliwienie na możliwe błędy popełniane w procesie wnioskowania diagnostycznego.
C4	Uwrażliwienie na etyczne problemy i ograniczenia w diagnozowaniu.
C5	Kształtowanie umiejętności planowania i przeprowadzenia procesu diagnostycznego.
C6	Kształtowanie podstawowych umiejętności stosowania metod diagnostycznych (obserwacja, wywiad, analiza dokumentów, techniki kwestionariuszowe).

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1.	Metodyka pracy umysłowej
2.	Pedagogika specjalna
3.	Psychologia rozwojowa

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EKW1	Ma elementarną wiedzę o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice, a w szczególności o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych.
EKW2	Ma podstawową wiedzę na temat etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencji wyznaczających profesjonalizm diagnosty.
EKW3	Zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, rozumie i wyjaśnia podstawowe pojęcia takie jak: diagnoza, kontakt diagnostyczny, obserwacja, wywiad, analiza dokumentów, testy, narzędzia diagnostyczne.
	W zakresie umiejętności:
EKU1	Posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki oraz wskazywać kierunki dalszych badań.
EKU2	Potrafi w sposób precyzyjny i spójny przedstawić pisemnie i werbalnie dokonaną samodzielnie diagnozę pedagogiczną z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin.
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	Ma świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.
Macierz efektów kształcenia	

Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W12	++	S_W01	+			C1, C2	W1, W2, ĆW1	M1, M2, M3,SD1 SD2	F1,P1,P2
EKW2	K_W19	++	S_W09	+			C3, C4	W3,W4,W5, ĆW8	M1, M2, M3,SD1 SD2	F1,F2, F3, P1
EKW3	K_W01	++	S_W05	+			C1	W4, W6, W7, W8, W9, W10, W11, W12, W13, ĆW2, ĆW3, ĆW4, ĆW5, Ćw6, Ćw7, ĆW 8	M1, M2, M3,SD1 SD2	F1,F2, F3, P1, P2
EKU1	K_U05	++	S_U04	++			C5,C6	W4, W6, W7, W8, W9, W10, W11, W12, W13, ĆW2, ĆW3, ĆW4, ĆW5, Ćw6, Ćw7, ĆW 8	M1, M2, M3,SD1 SD2	F1,F2, F3, P1, P3
EKU2	K-U06	++	S_U06	+			C5,C6	W1, ĆW6, ĆW7, ĆW8	M1,M 2, M3, SD1, SD2	F1,F2, F3, P1, P2
EKK1	K_K04	++	S_K01	+			C3,C4	W3, ĆW8	M1, M2, M3,SD1 SD2	F1,F2, F3, P1, P2

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – wykłady		
	Treści programowe	Liczba godzin
W1	Pojęcie, rodzaje i typy diagnoz (diagnoza rozwinięta oraz diagnozy cząstkowe), podstawowe zasady diagnozy psychopedagogicznej.	4
W2	Cechy diagnostyczne przedmiotów (istniejące podziały cech, znaczenie różnych rodzajów cech dla stawiania diagnozy).	2
W3	Etyczne aspekty diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, dyspozycje podstawowe diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty.	2
W4	Kontakt diagnostyczny – podstawowe wyznaczniki, cechy i techniki budowania kontaktu.	3
W5	Opór jako przejaw zaburzeń w kontakcie diagnostycznym - objawy, źródła	2

	i techniki radzenia sobie z oporem.	
W6	Narzędzia diagnozy (obserwacja, rozmowa i wywiad, ankieta, analiza dokumentów i wytworów dziecka).	3
W7	Diagnoza pedagogiczna dziecka (Profil Psychoedukacyjny (PEP-R), Jacek Kielin Profil Osiągnięć Ucznia, Test Denver — Orientacyjny Test Psychoruchowego Rozwoju Dziecka diagnoza środowiska wychowawczego.	2
W8	Rodzina w diagnozie psychopedagogicznej (czynniki opisujące rodzinę jako środowisko wychowawcze, ogólne zasady pedagogicznej diagnozy rodziny, szanse i zagrożenia rozwoju dzieci w rodzinie, strategie badawczo-diagnostyczne, Kwestionariusz dla Rodziców M. Ziemskiej, Kwestionariusz Stosunków między Rodzicami a Dziećmi A. Roe i M. Siegelmana (w opracowaniu W. Kowalskiego), Inwentarz Postaw „W Moim Domu” Barbary Markowskiej, Kwestionariusz Diagnostyczny Postaw Wychowawczych w opracowaniu — E. Littmanna i E. Kasielke)	2
W9	Koncepcja błędów wychowawczych i ich identyfikacji.	2
W10	Diagnoza przemocy wobec dziecka w rodzinie.	2
W11	Diagnoza dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.	2
W12	Sytuacja szkolna dziecka jako przedmiot diagnozy (diagnoza dojrzałości szkolnej dzieci, diagnoza przystosowania dziecka do warunków szkoły - Karta Mierzenia Postępu Uspołecznienia się Dziecka K. M. B. Bridges, w układzie J. Konopnickiego, Arkusz Zachowania się Ucznia B. Markowskiej, Kwestionariusz Zachowania się Dziecka w Przedszkolu i Szkole (CBI) E. S. Schaefera i M. Aaronson, diagnoza sytuacji społecznej w klasie szkolnej).	2
W13	Diagnozowanie osiągnięć, niepowodzeń szkolnych dziecka oraz diagnoza dysleksji.	2
	Suma godzin:	30

Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Główne obszary diagnozy pedagogicznej.	2
ĆW2	Diagnoza środowiska rodzinnego i sytuacji szkolnej.	4
ĆW3	Zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci i młodzieży i ich diagnoza.	4
ĆW4	Analiza opinii i orzeczeń wydawanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne..	4
ĆW5	Szczegółowa analiza narzędzi diagnostycznych (obserwacja, rozmowa i wywiad, ankieta, analiza dokumentów i wytworów ucznia)	6
ĆW6	Wywiad - metoda badań ilościowych i jakościowych, konstruowanie kwestionariusza wywiadu	2
ĆW7	Metoda obserwacji - konstruowanie narzędzi obserwacji.	2
ĆW8	Analiza wyników badań prowadzonych za pomocą autorskich narzędzi diagnostycznych.	6
	Suma godzin:	30

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład z prezentacją multimedialną
M2	Dyskusja
M3	Analiza tekstu z dyskusją
SD1	Prezentacja multimedialna
SD2	Zestaw komputerowy

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Dyskusja na zajęciach

F2	Przygotowanie do zajęć
F3	Aktywność na zajęciach
Ocenianie podsumowujące	
P1	Test zaliczeniowy
P2	Referat przygotowany przez studenta
P3	Opracowanie przez studenta diagnozy pedagogicznej

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
(Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze)	60
(Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie np. konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze)	2
Przygotowanie się do zajęć. Studiowanie literatury.	18
Opracowanie referatu.	10
Opracowanie diagnozy pedagogicznej.	15
Przygotowanie do testu zaliczeniowego.	15
Suma	120
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4

Literatura podstawowa	
1	Jarosz E., Wysocka E., <i>Diagnoza psychopedagogiczna - podstawowe problemy i rozwiązania</i> , Warszawa 2006.
2	Marek E., Nadrowska K., <i>Diagnoza gotowości dziecka do podjęcia nauki szkolnej : przewodnik metodyczny</i> , Warszawa 2010.
3	Niemierko B., <i>Diagnostyka edukacyjna: podręcznik akademicki</i> , Warszawa 2009.
4	Piszczek M., <i>Diagnoza i wspomaganie rozwoju dziecka: wybrane zagadnienia</i> , Warszawa 2007.
Literatura uzupełniająca	
1	Janowski A., <i>Poznanwanie uczniów. Zdobywanie informacji w pracy wychowawczej</i> , Warszawa 2002.
2	Jarosz E., <i>Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego</i> , Katowice 2003.
3	Lepalczyk I., Bandura J., <i>Elementy diagnostyki pedagogicznej</i> , Warszawa 1987.
4	Palka S., <i>Metodologia. Badania. Praktyka pedagogiczna</i> , Gdańsk 2006.
5	Pytka L., <i>Teoretyczne problemy diagnozy w wychowaniu resocjalizacyjnym</i> , Warszawa 1987.
6	Skałbani B., <i>Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane obszary badawcze i rozwiązania praktyczne</i> , Kraków 2011.
7	Wysocka E., <i>Diagnoza w resocjalizacji</i> , Warszawa 2008.

Formy oceny – szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	Nie posiada elementarnej wiedzy o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice (problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych); nie posiada podstawowej wiedzy na temat etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; nie zna elementarnej terminologii używanej w diagnostyce pedagogicznej, nie rozumie i nie wyjaśnia podstawowych pojęć takich jak: diagnoza, kontakt diagnostyczny, obserwacja, wywiad, analiza dokumentów, testy, narzędzia diagnostyczne; nie posiada elementarnych umiejętności badawczych pozwalających na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; nie potrafi sformułować wniosków, opracować i zaprezentować wyników oraz wskazywać kierunków dalszych badań; nie potrafi w sposób precyzyjny i spójny przedstawić pisemnie i werbalnie dokonaną samodzielnie diagnozę pedagogiczną z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin; nie posiada świadomości wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.

Na ocenę 3 (dst)	Potrafi wykazać się elementarną wiedzą o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice (problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych); posiada orientację przynajmniej w części problemów dotyczących etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, nie potrafi jednak wyjaśnić podstawowych pojęć takich jak: diagnoza, kontakt diagnostyczny, obserwacja, wywiad, analiza dokumentów, testy, narzędzia diagnostyczne; posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; nie potrafi jednak sformułować wniosków, opracować i zaprezentować wyników oraz wskazywać kierunków dalszych badań; potrafi w sposób powierzchowny przedstawić pisemnie i werbalnie dokonaną samodzielnie diagnozę pedagogiczną z wykorzystaniem przynajmniej części różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin; posiada świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, nie potrafi jednak w dostatecznym stopniu docenić refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.
Na ocenę 3+ (dst+)	Potrafi wykazać się elementarną wiedzą o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice i dokonać przynajmniej pobieżnej charakterystyki problemów badawczych, metod, technik i narzędzi badawczych; posiada orientację w znaczącej części problemów dotyczących etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, potrafi wyjaśnić przynajmniej część podstawowych pojęć jw.; posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, ma jednak problemy z opracowaniem i zaprezentowaniem wyników oraz wskazywaniem kierunków dalszych badań; potrafi w sposób powierzchowny przedstawić pisemnie i werbalnie dokonaną samodzielnie diagnozę pedagogiczną z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin; posiada świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne, nie dostrzega jednak wagi przestrzegania zasad etyki zawodowej.
Na ocenę 4 (db)	Potrafi wykazać się elementarną wiedzą o projektowaniu i prowadzeniu badań w pedagogice i dokonać dość szczegółowej charakterystyki problemów badawczych, metod, technik i narzędzi badawczych; posiada orientację w zakresie wszystkich problemów dotyczących etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, potrafi wyjaśnić znaczącą część podstawowych pojęć jw.; posiada elementarne umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki, ma jednak problemy ze wskazywaniem kierunków dalszych badań; potrafi w sposób wnikliwy przedstawić pisemnie i werbalnie dokonaną samodzielnie diagnozę pedagogiczną z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin; posiada częściowo ukształtowaną świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne, przestrzegania zasad etyki zawodowej.
Na ocenę 4+ (db+)	Potrafi wykazać się dobrą znajomością w zakresie projektowania i prowadzenia badań w pedagogice i dokonać szczegółowej charakterystyki problemów badawczych, metod, technik i narzędzi badawczych; dysponuje zadowalającą wiedzą w zakresie wszystkich problemów dotyczących etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; zna elementarną terminologię używaną w diagnostyce pedagogicznej, potrafi w mniejszym lub większym stopniu wyjaśnić podstawowe pojęcia jw.; posiada zadowalające umiejętności badawcze pozwalające na analizowanie przykładów badań oraz konstruowanie i prowadzenie prostych badań pedagogicznych; potrafi sformułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki, wskazywać kierunki dalszych badań; potrafi w sposób wnikliwy i spójny przedstawić pisemnie i werbalnie dokonaną samodzielnie diagnozę pedagogiczną z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin; posiada, w przeważającej mierze świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne, nie dostrzega jednak wagi przestrzegania zasad etyki zawodowej.
Na ocenę 5	Posiada wyczerpującą wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań w pedagogice (problemów

(bdb)	badawczych, metod, technik i narzędziach badawczych ; posiada wyczerpującą wiedzę na temat etycznych aspektów diagnozy, uwarunkowania procesu diagnostycznego, podstawowych dyspozycji diagnosty, zdolności i kompetencje wyznaczające profesjonalizm diagnosty; posiada wyczerpującą wiedzę na temat elementarnej terminologii używanej w diagnostyce pedagogicznej rozumie i wyjaśnia podstawowe pojęcia jw.; potrafi w sposób precyzyjny i spójny przedstawić pisemnie i werbalnie dokonaną samodzielnie diagnozę pedagogiczną z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin; posiada pełną świadomość wagi zachowania się w sposób profesjonalny w procesie diagnozowania, refleksji na tematy etyczne i przestrzegania zasad etyki zawodowej.
-------	--

Autor programu:	Aneta Paszkiewicz
Adres e-mail:	anetajan5@wp.pl
Jednostka organizacyjna:	Katedra Pedagogiki PWSZ w Chełmie